

Hot Potatoes

Henny Jellema

De naam *Hot Potatoes* doet eerder aan een kookprogramma denken dan aan algemeen onderwijsmateriaal. Toch is dat laatste het geval. De volledige naam is *Hot Potatoes, halfbaked software*. En daarmee wordt bedoeld dat het om iets gaat dat voorgebakken is, maar nog niet af. *Hot Potatoes* bestaat uit zes raamprogramma's die de leerkracht kan invullen met wat hij maar wil.

Wat is Hot Potatoes?

Leerkrachten die zelf graag materiaal maken, doen dat vaak met een programma tekst-verwerken. Ze maken een les, printen hem uit, kopiëren hem en delen hem uit. *Hot Potatoes* is een programma om zelfbedachte en zelfgemaakte lessen als computerprogramma te presenteren. De leerling krijgt dus de invulles niet op papier maar op de computer voor zich, typt de antwoorden in - én dat is het grote verschil - krijgt dan meteen van de computer te "horen" (dat wil zeggen, hij leest het) wat het resultaat is. De leerkracht heeft van te voren de feedback in goed/fout-vorm zelf ingevoerd.

Wie de homepage van *Hot Potatoes* aanklikt, heeft de mogelijkheid kleine stukjes oefeningen te proberen. Wie meer wil, moet zich laten registreren. De aanwijzingen op de website zijn weliswaar in het Engels, maar zeer duidelijk. Het enige waar verwarring over kan ontstaan, is de nadrukkelijke mededeling dat *Hot Potatoes* geen free-ware is. Dat betekent echter geenszins dat er eerst betaald moet worden. Het programma is geheel gratis, inclusief onbeperkte ondersteuning bij problemen. Dat free-ware slaat op commerciële doeleinden. Wie oefeningen met *Hot Potatoes* gemaakt heeft, mag ze wel verspreiden maar er geen geld voor vragen. De bedenkers van *Hot Potatoes* zien ze graag op Internet. Hun idee is dat iedereen ervan leert. Je mag geen reclame toelaten op een site waar je *Hot-Potatoe*-werk hebt gezet. Wie dat toch wil, moet een commerciële licentie aanvragen voor 150 Canadese dollars.

De kracht van *Hot Potatoes* zit 'm in het feit dat het te maken materiaal direct kan

aansluiten bij de behoefte van de docent. Het is lesmateriaal zoals het al sinds jaar en dag met plakken en knippen wordt gemaakt, vroeger met de pen, later met de stencil-machine, het kopieerapparaat en de tekst-verwerker op de pc. Veel docenten hebben behoefte aan eigen lesjes naast hun basis-methoden. Daarvoor is *Hot Potatoes* uitstekend bruikbaar.

Hot Potatoes is dan ook praktisch van aard. Er is geen sprake van een onderwijskundige of didactische doorbraak. Zelf sluit ik met *Hot Potatoes* aan op wat met het werken met reguliere methodes nog niet goed ging of nog meer oefening nodig heeft.

Voordelen

De praktische voordelen ten opzichte van papier zijn dat eenmaal gemaakte lessen niet meer gekopieerd hoeven te worden, de leerling onmiddellijke feedback krijgt en dus zelfstandig en individueel kan doorwerken en de docent niet steeds hoeft na te kijken. Wat dat laatste betreft: de docent moet wel een "papier administratie" van de vorderingen bijhouden, want het gratis programma registreert geen resultaten. De oefeningen moeten ook niet te groot zijn, want een halverwege afgebroken oefening wordt evenmin geregistreerd.

Gegevens

Men kan het programma gratis downloaden van Internet. Het is ook mogelijk om een licentie (vanaf Canadese \$ 100,-) te kopen. Dan registreert het programma wel resultaten.

Het programma bestaat uit 6 oefenvormen:

1. Basisvorm: **JBC**
Multiple choice vragen
2. Basisvorm: **JClose**
Invuloefeningen
3. Basisvorm: **JQuiz**
Korte vragen
4. Basisvorm: **JCross**
Kruiswoordpuzzels
5. Basisvorm: **JMatch**
Sleepvragen

Er is een Yahoo-discussiegroep, waar regelmatig een paar Nederlandse namen te vinden zijn. Daar dropt iedereen zijn problemen en ongemakken. Anderen reageren daar doorgaans op met hoe zij het probleem hebben aangepakt, wat zeer stimulerend is. Martin Holmes, de bedenker van dit alles, reageert eindeloos geduldig op iedere inbreng:

<http://groups.yahoo.com/group/hotpotatoesusers/>

Voor meer informatie, registratie:

<http://web.uvic.ca/hrd/halfbaked/>

Voor Nederlandse uitleg:

http://www.projectx.yucom.be/hot_potatoes_introductie.htm

<http://users.pandora.be/henk.verdru/hotpot/contents.htm>

Wie nog meer wil weten, kan het ook bij mij proberen:

hennyjellema@planet.nl of

hennyjellema@netscape.net.

Hoe gaat Hot Potatoes nu in z'n werk?

Eerst een voorbeeld van een meerkeuze-oefening. De leerkracht typt een tekst in de grijze "dialogbox". Alles is er, men hoeft alleen maar tekst (of desgewenst plaatjes, sommen, geluid en/of film) in te voeren.

The screenshot shows the JBC (Untitled) software window. The title bar reads "JBC: [Untitled]". The menu bar includes "File", "Edit", "Insert", "Manage Questions", "Options", and "Help". The toolbar contains various icons for file operations and question types. The main window is divided into sections. The "Title" section contains the text "De redactie van ALFA-nieuws.". Below this is a question box labeled "Q1" with the text "Wie hoort er niet bij?". To the right of the question box are buttons for "Answers" and "Feedback". Below the question box is a checkbox labeled "All correct answers must be selected". The "Answers" section contains a list of five options, each with a checkbox and a text field for the answer. The options are: A. Ineke van der Craats, B. Jeanne Kurvers., C. Maris Huppeldepup, D. Yolanda Hömann, and E. Henny Jellema. The answer for option C is "goed", while the others are "fout". The status bar at the bottom shows the taskbar with icons for Start, Docu..., Eudor..., HPati..., martin..., Hot..., JBC, and a clock showing 14:15.

Option	Answer
☐ A Ineke van der Craats	fout
☐ B Jeanne Kurvers.	fout
☒ C Maris Huppeldepup	goed
☐ D Yolanda Hömann	fout
☐ E Henny Jellema	fout

Voorbeeld van gegevens die door de docent ingevoerd kunnen worden bij een meerkeuze-oefening

Na het invoeren klikt men op een van de blauwe zeemanswieltjes bovenaan en de rest volgt vanzelf. De leerlingpagina is dan klaar. De leerkracht kan dit op een floppy zetten en in de klas de flop in een computer drukken. Gebruik makend van de applicatie op de vorige

pagina krijgt de leerling onderstaand schermbeeld te zien. De leerling moet het juiste antwoord aantikken en kan met de controleknop (niet zichtbaar op deze illustratie) onmiddellijke feedback krijgen.

De redactie van ALFA-nieuws.
 Meerkeuze vragen

1 Wie hoort er niet bij?

☐	Ineke van de Craats?
☐	Jeanne Kurvers.
☐	Maris Huppeldepup
☐	Yolanda Hömann
☐	Henny Jellema

2 Hoe vaak per jaar verschijnt ALFA-nieuws?

☐	Vijftig keer.
☐	Vier keer.
☐	Elke maand.
☐	Elke maand, maar niet in de zomervakantie.

Voorbeeld van het schermbeeld dat de leerling voor zich krijgt.

Een toepassing die ik zelf in mijn groep (moeilijk lerenden in isk en gevorderde analfabeten) gebruik, is dat ik de leerlingen steeds de goede combinaties laat zoeken tussen plaatjes en bijbehorende woorden, die ze al in "papieren lesmateriaal" zijn tegengekomen. Dat kan een plaatje zijn waar een woord bij gezocht moet worden, maar ook twee plaatjes bij twee woorden, drie plaatjes bij drie woorden, bijvoorbeeld: bij drie plaatjes die tezamen op het scherm verschijnen, moet het drietal knippen-vouwen-plakken gezocht worden. Het doel van zo'n oefening is om moeilijke lerenden, die vaak moeite hebben om dezelfde dingen in een andere situatie toe te passen, nog eens op een andere manier te

laten oefenen.

Andere oefentypes

Béhalve multiple choice-vragen biedt *Hot Potatoes* nog vier andere oefentypen, onder andere het Matchen. De applicatie Matchen is er om woorden, zinnen, tekeningen, geluid of korte teksten bij elkaar te zoeken. De eenvoudigste toepassing voor NT2-leerders is om tegenstellingen te combineren, maar er zijn ook andere mogelijkheden. Voor alle oefentypes geldt dat dit een manier is om woorden in te slijpen die al eerder aangeboden zijn en waarvan de betekenis al duidelijk gemaakt is.